

Forum för talare

Mars 2001

Forum för talare.

Under denna rubrik gläntar några av Sveriges mest anlitade talare på dörren till sina ämnesområden. Att lyssna på dem är tankeväckande. Ibland provocerande. Alltid engagerande

Talarforum förmedlar talare inom en mängd ämnesområden till företag och organisationer.

Vi vill i den här formen regelbundet förse er med tankeväckande artiklar skrivna av några av dessa talare.

Kanske inspirerar det till att kontakta oss för att få veta mer? - Gör gärna det på www.talarforum.se. Mer information om det här nyhetsbrevet finns på www.talarforum.se/nyhetsbrev. Där kan ni även säga till om ni inte vill ha fler nummer.

Bengt Wiström

25år av Coaching

Jag har haft förmånen att arbeta som coach för en mängd olika människor under en lång tid. De erfarenheter jag fått under ett kvartsekel har format en ledningsfilosofi som jag *vet* fungerar.

Individens ansvar

Coaching är ett arbetssätt som tar tillvara individens kvalitéer och där varje person har ett stort *personligt* ansvar för utvecklingen.

Enligt min filosofi för coaching är grundregel nummer ett att allting startar med *individen*. Först därefter bygger vi ihop alla individer till ett *team*, med en gemensam värdegrund som bas.

Bengt Wiström

Bengt Wiström, legendarisk basketcoach och tränare åt elitidrottare med 25 års erfarenhet. Författare, utbildare, idrottspsykolog och mycket uppskattad talare.

För mer info om Bengt Wiström - klicka här.

"Du måste ta ett personligt ansvar. Du kan inte ändra omständigheterna, årstiderna eller vädret. Men du kan förändra dig själv för det är något du har kontroll över"

” En positiv attityd inbjuder alltid till positiva resultat!

Bengt Wiström

För att en konstruktiv coaching skall kunna uppstå krävs det en ömsesidig respekt. Den ger oss möjlighet att bygga upp ett *förtroende* mellan oss. Det ömsesidiga förtroendet skall leda till en stark och bra *relation* som alltid är den viktigaste byggstenen för att coachingen skall leda till utveckling både av individen och av teamet.

Bengt Wiström (forts.)

Utvecklingssamtal är grundläggande

Min filosofi är att varje människa både vill och kan prestera mer. Med ökad självinsikt och möjlighet att påverka sin egen utveckling kan alla prestera mer än vad de flesta föreställer sig.

Detta får dock aldrig leda till att man försöker stöpa alla människor i samma form. Konsten är att låta varje människa växa utifrån sina egna förutsättningar.

” Det är lättare att tro på sig själv om också coachen gör det.

Bengt Wiström

Ett bra sätt att skapa förtroende är att ha *utvecklingssamtal* med varandra. Ofta, gärna flera gånger per vecka. Åtminstone i början, när man inte känner varandra särskilt väl. Men även i fortsättningen finns det ett stort behov att kommunicera med varandra på detta sätt.

För mig är ett utvecklingssamtal att endast två personer talar med varandra. Och lyssnar på varandra. Det skall helst inte vara tidsbestämt utan det får ta den tid som behövs.

En grundregel är att det som sägs aldrig får gå vidare. Samtalet måste bygga på ett gemensamt mål att utveckla varandra samt den arbetssituation vi befinner oss i.

När vi har skapat ett förtroende för varandra och vår relation växer sig starkare och starkare är det dags att ta nästa steg.

Högst upp finns visionen

Tillsammans måste vi komma fram till den *värdegrund* som vår professionella relation skall vila på. Exempel på detta i stickordsform kan vara: Bjud på dig själv Ha kul - Ge alltid 100% - Respektera alla!

Därefter är det tid att formulera vilken *vision* vi skall sträva efter att uppnå. Jag kallar det medvetet inte för mål. Jag vill i stället markera att det är ett mål som är *högt* ställt men som det utan tvekan är möjligt att nå.

Visionen är viktig att ha som motivationsfaktor. Den är också viktig för att visa åt vilket håll vi skall gå. Själva ordet vision markerar med all tänkbar tydlighet att här kommer det att krävas en hel del men om vi lyckas kommer det att ge oss stor personlig tillfredsställelse. Om inte annat ger det oss en känsla av att vi verkligen spänner bågen och försöker nå längre än vad vi tidigare gjort.

Bengt Wiström (forts.)

” Vision i kombination med aktiv handling, då kan VI förändra allt!

Bengt Wiström

Trots att vi jobbar i ett team skall vi ändå var och en ha en personlig vision som inte får försvinna i helheten, även om den förstås aldrig får bli viktigare än visionen för hela teamet.

Vitsen med att sätta upp visionen först är att alla svårigheter och begränsningar som alltid finns annars kan få oss att sätta ett för lågt mål.

När visionen är formulerad är det dags att gå vidare. Det blir den svåraste delen i hela paketet och följdriktig också då den viktigaste.

En ärlig analys

Vi skall nu göra en *analys* av varför vi inte redan nu befinner oss vid målet. En förutsättning för att en individ skall kunna göra en riktig analys är ärlighet.

Vem är jag? Hur mår jag? Är jag motiverad? Vad vill jag förändra? Vilka är mina styrkor och svagheter? Frågorna är inte så svåra. Men svaren måste vara helt ärliga för vem lurar jag om jag inte är ärlig mot mig själv? Dessa frågor måste individen arbeta med själv. Det är först då han är färdig med svaren och beredd att i förtroende höra vad coachen tycker som de kan ingå i själva coachingarbetet. Här är det mycket viktigt att skilja på sak och person så att vi kan vara ärliga mot varandra och inte ta illa upp för kritik eller samtal om känsliga saker.

Om vi klarar av detta på ett proffsigt sätt så finns alla förutsättningar för att analysera arbetssituationen på ett riktigt sätt.

Här är en *tänkt spegel* ett bra hjälpmedel. Vi måste helt enkelt våga se det som möter oss i spegeln, inte minst det vi är duktiga på. Vi kan inte stirra oss blinda på det vi är mindre bra på. Men självklart är det också viktigt att känna till våra brister och svagheter. Det är dessa som ger oss möjligheten att utveckla oss själva samt att koncentrera oss på det vi är bra på.

När analysen är färdig och rätt gjord, är vi redo att gå till fas tre.

Bengt Wiström (forts.)

Spola skitsnacket

Nu återstår det att genomföra de *åtgärder* som krävs för att vi skall uppnå den vision som vi har satt upp. Frågorna nu får bli: Vem? Vad? När? Hur? Detta resulterar i frågan: Kan vi med befintlig personal uppnå det uppsatta målet? Om svaret är ja på denna fråga, då gäller det att *alla* har förstått att *ansvaret* ligger på *var och en* som är med i teamet. Det ligger inte på någon speciell individ. Det får inte förväxlas med att allt ansvar är delat. Alla har hela tiden hela ansvaret för att vi skall uppnå vår gemensamma vision. Jag som individ kan därför inte skylla ifrån mig om det är något som inte blir gjort. Allt jag ser som strider mot förverkligandet av vår vision är jag personligen ansvarig för att åtgärda!

” Att tillhöra "Eliten" är som att bada bastu, ju högre upp, ju mera svettas man!

Bengt Wiström

Dessa krav brukar alltid leda till att man uppnår en rak kommunikation. Skitsnack bakom ryggen är om inte annat ett stort resursslöseri. All vår energi skall i stället fokuseras på att nå vårt mål.

Detta ger i sin tur alltid en stark känsla av *delaktighet*. Jag tror detta är en förutsättning för att alla skall prestera till 100%. Och det behövs om vi skall uppnå våra mål och vår vision.

Om vi dessutom lyckas skapa en positiv miljö där motiverade människor trivs så blir vardagen mycket roligare. Vikten av att ha *kul* tillsammans skall man aldrig underskatta.

Visionen är mycket viktig, men har man inte kul i vardagen och kan skratta åt sig själv ibland blir det inte bra i längden. Om vardagen blir för allvarlig kan detta leda till stress och avsaknad av glädje och engagemang. Att ha roligt får aldrig sättas i ett motsattförhållande till kravet att prestera, det är snarare en förutsättning.

Jag brinner, du brinner

I alla grupper finns det positiva människor och mindre positiva människor. En av coachingens viktigaste uppgifter är att ta fram det positiva hos alla. Att hjälpa alla att se sina egna fördelar. Att få dem att känna att de är viktiga för teamets resultat.

En stor motivationsfaktor är utan tvekan den *utmaning* som var och en får i sin dagliga uppgift. Men var och en är

Bengt Wiström (forts.)

ansvarig för att man bär med sig en personlig motivation. Man kan inte kräva att andra skall motivera en. Däremot tycker jag att coachen är skyldig att hjälpa till att *inspirera* alla personer i gruppen. Individuellt och som grupp. En sanning jag tror på är att det går inte att få andra människor att brinna för något om man inte brinner själv! Med detta menar jag att en absolut förutsättning för att få med sig gruppen och nå mål och vision är att man bara ser gruppens möjligheter. Inget annat.

” Behandla alla människor som dom kan bli, inte som dom är

Bengt Wiström

Ingen enskild individ har någon som helst rättighet att komma till gruppen och vara direkt negativ. Det gör bara att vi slösar energi på fel saker. Alla måste komma ihåg vikten av att bjuda på sig själv. Naturligtvis är vi inte alltid på "topp", men det innebär inte att det är OK att gå omkring och vara sura och griniga mot varandra. Även om någon i gruppen har personliga problem så måste han ändå försöka att vara på hugget när han arbetar med andra. Om det uppstår ett personligt problem som medför att han har svårt att vara på topp så måste han ha en sådan relation till coachen att han kan tala öppet om det. Förhoppningsvis

kan han då få hjälp att lösa det. Känslan av att få det *förtroendet*, att personalen vågar och vill prata med mig som coach om sina problem, ger en underbar känsla av tillfredsställelse. Som i sin tur i sin förlängning skapar ett ännu starkare och bättre arbetsklimat.

Bengt Wiström (forts.)

När vi greppar visionen

När jag coachar får jag aldrig bli rädd för att vara mig själv. Jag får aldrig börja spela en roll. Jag måste alltid våga vara den jag är. Det innebär att jag måste medge om jag har gjort något som är fel eller om jag gjort ett antagande som har visat sig vara felaktigt. Det är viktigt att kunna erkänna fel och att inte vara prestigebounden.

Är man coach så är man det alltid menar jag. Det innebär att man alltid har ett ansvar att inge förtroende. Det innebär också att man aldrig kan lägga ifrån sig ansvaret bara för att klockan blivit något. Man har det alltid med sig, dygnet runt, i alla lägen.

Den personliga glädjen av att få förtroendet att vara coach är framförallt att få se människor växa genom att de uppnår ett högt ställt mål och en ännu större vision. Det är också glädjen att få coacha ett team som tillsammans når sin vision och att få dela den glädjen med andra.

Det gamla talesättet att delad glädje är dubbel glädje är faktiskt sant!